

Unge og støj

En kvantitativ undersøgelse
udført af Epinion for
Sundhedsstyrelsen

Unge og støj. En kvantitativ undersøgelse udført af Epinion for Sundhedsstyrelsen

Sundhedsstyrelsen
Islands Brygge 67
2300 Kbh. S.

URL: <http://www.sst.dk/>

Emneord: Støj; unge; forebyggelse

Sprog: Dansk
Version: 1,0
Versionsdato: 18. november 2005

Format: pdf

Elektronisk ISBN: 87-7676-227-0

Udgivet af: Sundhedsstyrelsen, november 2005

Indholdsfortegnelse

1	Introduktion	4
2	Opsummering af hovedresultater	5
3	Formål	8
4	Om denne rapport.....	9
5	Undersøgelsens metode.....	10
6	Støjkilder	11
6.1	Hovedkonklusioner	11
6.2	Private støjkilder	11
6.3	Støjkilder i underholdningsmiljøerne	12
6.4	Andre sammenhænge	13
7	Lydniveau	14
7.1	Hovedkonklusioner	14
7.2	Opfattelse af lydniveau	14
7.3	Genrerne.....	16
7.3.1	Mp3-afspiller:.....	17
7.3.2	Koncerter	18
7.3.3	Film	20
7.3.4	Instrumenter	21
8	Særligt udsatte grupper.....	22
8.1	Hovedkonklusioner	22
8.2	Oplevelse af støjgener.....	22
8.3	Oplevelse af for høje lydniveauer	23
9	Fysiske gener som følge af støj.....	25
9.1	Hovedkonklusioner	25
9.2	Generelle fysiske gener	25
9.3	Ringens for ørerne i forhold til støjeksponering.....	28

9.4 Høreskader	30
10 Viden om støjskader og beskyttelsesmetoder	33
10.1 Hovedkonklusioner	33
10.2 Anvendelse af beskyttelse mod støj.....	33
10.3 Viden og støjskader og beskyttelsesmetoder	36
11 Holdning til Støjproblematikken	39
11.1 Hovedkonklusioner	39
11.2 Holdning regulering af støjniveau.....	39
12 Bilag 1: Frekvens på alle tabeller	41

1 Introduktion

Denne rapport fremlægger resultaterne fra en undersøgelse af børn og unges oplevelse af støj og støjgener. Undersøgelsen udgør den ene af to dele i et samlet undersøgelsesforløb, som Sundhedsstyrelsen har iværksat for at vurdere behovet for indsatser, der kan minimere støjgener og høreskader blandt børn og unge.

Der har ikke tidligere været gennemført undersøgelser af, hvor og i hvilken grad støj udgør et problem blandt danske børn og unge.¹ Sundhedsstyrelsen har derfor iværksat en undersøgelse, som skal give et overordnet indblik i disse forhold. Undersøgelsen er opdelt i en kvantitativ og kvalitativ undersøgelse.

- Den kvantitative analyse fokuserer på børn og unges egen opfattelse af og holdning til støj og støjgener.
- Den kvalitative analyse fokuserer på opfattelsen af støj og støjgener blandt repræsentanter fra de brancher og myndigheder, som har ansvar for eller fører kontrol med de miljøer, hvor børn og unge kan blive udsat for støj.

De to undersøgelser afrapporteres særskilt. Nærværende rapport udgør undersøgelsens kvantitative del, og er baseret på data indsamlet via interviews med 957 repræsentativt udvalgte unge mellem 13 og 20 år.

¹Der har været gennemført danske studier, men ikke på baggrund af dansk empiri. Se for eksempel:

Bistrup ML.ed. Health effects of noise on children and perception of the risk of noise. National Institute of Public Health, Denmark. 2001 (117 pages).

<http://www.si-folkesundhed.dk/upload/health-effects-noise-children.pdf>

Bistrup ML. Keiding L. ed. Children and noise - prevention of adverse effects. National Institute of Public Health, Denmark. 2002 (215 pages) <<http://www.si-folkesundhed.dk/upload/noiseprevention.pdf>>

2 Opsummering af hovedresultater

Blandt undersøgelsens hovedresultater kan fremhæves følgende:

Støjklilder

- 96% af de adspurgte hører musik derhjemme mindst en gang om ugen.
- 64% hører musik på en MP3 afspiller eller lignende mindst en gang om ugen.
- 30% af børn og unge går i biografen mindst en gang om måneden.
- 40% af børn og unge går på diskotek eller til fester, mindst en gang om måneden eller mere.
- 9% kommer på en netcafé mere end en gang hvert halve år.
- 77% snakker i mobiltelefon under en time om dagen.
- 95% af de adspurgte bruger aldrig eller sjældent headset, når de snakker i mobil.

Lydniveau

- De steder, hvor flest finder lyden høj, er på diskoteker (53%), til indendørs koncerter (43%) samt når de går i biografen (41%).
- Det er blandt de børn og unge som hører tekno, hård rock og metal, samt hip hop, at man finder flest, som siger, at de spiller musikken højt.
- Det er blandt de børn og unge, der hører jazz, pop og R'N'B, at der er flest, der ofte eller engang imellem finder musikken *for* høj til indendørs koncerter.
- Det er blandt de børn og unge, der ser musicals og kærlighedsfilm i biografen, at man finder flest, som synes, at lyden er *for* høj.

Særlig udsatte grupper

- 65% af unge med erhvervsarbejde oplever støjgener på deres arbejde en gang om ugen eller mere.
- 40% af de studerende på erhvervsuddannelser er dagligt generet af støj.
- Kun en mindre del af børn og unge finder, at lyden i de forskellige underholdningsmiljøer er *for* høj.
- Undtagelsen er diskoteker og til fester, hvor 18% af de unge finder, at lyden ofte er *for* høj.

Fysiske gener som følge af støj

- 52% har i høj grad eller nogen grad oplevet, at støj og høje lyde har medført, at de har haft svært ved at koncentrere sig.
- 37% har i høj eller i nogen grad følt sig stressede på grund af støj og høje lyde.
- 37% oplever engang imellem ubehag og smerte ved daglige lyde.
- 29% af børn og unge har aldrig oplevet at have ringen eller susen for ørene.
- Der ses ingen udpræget tendens til, at de børn og unge, der er særligt eksponeret for støj og høje lyde, tiere oplever ringen og susen for ørene.
- Der ses heller ingen tendens til at børn og unge, der spiller et instrument, spiller i band eller spiller computer ugentligt i højere grad end andre unge, oplever ringen og susen for ørene.
- 40% af dem, der har oplevet susen og ringen for ørene, har oplevet det efter at have været på diskotek.
- 1/5 har oplevet ringen og susen efter at have hørt høj musik i mp3-afspiller, discman eller lignende.
- 5% af de adspurgte har fået konstateret nedsat hørelse.
- 11% tror de har nedsat hørelse, men har ikke fået det undersøgt.

Viden om støjskader og beskyttelsesmetoder

- 73% af de adspurgte børn og unge bruger aldrig ørepropper.
- De adspurgte børn og unge bliver bedre til at gøre brug af ørepropperne med alderen. Mens kun 21% af de unge mellem 13 og 15 år ofte eller somme tider bruger ørepropper er andelen blandt de 16-17 årige 26% og andelen blandt de 18-20 årige 33%.
- Godt ¼ af børn og unge er usikre på, om de ved, hvilke skader støj kan forårsage, og hvordan man beskytter sig mod støj.
- Kendskabet til beskyttelsesmetoder er størst blandt de unge mellem 18-20 år (82%) og mindst blandt dem mellem 13 og 15 år (69%).
- Kendskabet til hvilke skader man kan få, er ligeledes størst blandt de ældste og mindst blandt de yngste.

Holdning til støjproblematikken

- 43% mener, at der bør være en lov om, hvor højt man må spille musik til arrangementer, hvor der er børn og unge.
- 69% mener, at det er vigtigt, at børn og unge bliver beskyttet mod støj.
- Knap 80% af de adspurgte mener, at man skal kunne købe ørepropper på steder, hvor der spilles højt musik.

- Knap 1/3 mener ikke, at biografer og diskoteker skal have skilte, der fortæller, hvor højt de spiller.
- 81% mener, at det er deres eget ansvar, at beskytte sig mod høje lyde.

3 Formål

Denne rapport afdækker hvor og i hvilket omfang danske børn og unge er eksponeret for høj lyd og støj. Rapporten præsenterer videre de unges opfattelse af og holdning til støj og støjgener.

Mere specifikt vil undersøgelsen besvare følgende spørgsmål:

- Hvor ofte udsættes børn og unge for støj fra forskellige støjkilder?
- Hvor højt vurderer de unge, at støjniveauet fra de forskellige støjkilder er?
- Hvornår og blandt hvilke grupper af unge opleves støjen som generende?
- I hvilken grad har børn og unge oplevet fysiske gener som følge af støj?
- Hvor meget ved børn og unge om støjskader og beskyttelsesmetoder, og beskytter de sig mod støj?
- Hvilken holdning har børn og unge til, hvem der har ansvaret for, at børn og unge undgår at få skader som følge af støj?

4 Om denne rapport

Denne afrapportering er lavet på baggrund af i alt 957 gennemførte interview.

Rapporten er inddelt i følgende afsnit:

- Metoden bag undersøgelsen
- Støjkilder
- Niveauet af støj
- Særligt udsatte grupper
- Graden af fysiske gener
- Beskyttelsesmetoder
- Holdningen hos de unge vedr. beskyttelse

De enkelte afsnit indeholder en række tabeller og grafer med undersøgelses resultater. Der kommenteres alene på de mest interessante resultater.

Graferne viser resultaterne som procenttal, dvs. som andele af alle adspurgte i hele målgruppen eller som andele af de relevante undergrupper.

Denne rapport må kun offentliggøres med følgende kildeangivelse: "Epinion A/S for Sundhedsstyren".

5 Undersøgelsens metode

Undersøgelsen udgøres af 957 interview, som blev gennemført i perioden 15. september til 8. oktober 2005.

Sundhedsstyrelsen har selv været pennefører på udarbejdelsen af spørgeskemaets indhold. Epinion har stået for opsætning af det endelige spørgeskema samt sparring af både teknisk og indholdsmæssig karakter.²

Spørgeskemaet indeholder både faktuelle spørgsmål og holdningsspørgsmål. Der arbejdes udelukkede med lukkede svarkategorier. Spørgeskemaet er vedlagt som bilag til rapporten.

I henhold til Epinions kvalitetsforskrifter er der skabt sikkerhed for, at deltagere er anonyme i forhold til Sundhedsstyrelsen.

Rådata fra spørgeskemaundersøgelsen er videregivet til Sundhedsstyrelsen i anonymiseret form, og frekvensen på spørgsmålene er gengivet i et bilag "Tabelrapport – Unge og støjundersøgelsen".

² Sundhedsstyrelsen takker i den forbindelse Ammot og AMI for inspiration til udviklingen af spørgeskemaet.

6 Støjkilder

Dette afsnit belyser, hvor og hvor ofte børn og unge udsættes for støj. Børnene og de unge er blevet spurgt til, hvor ofte de er udsat for støj og andre lydkilder i hjemmet så som musikanlæg, computerspil og instrumenter. Ligeledes er de blevet spurgt om, i hvilket omfang de færdes i støjmiljøer udenfor hjemmet så som i biografer, på spillesteder og diskoteker.

6.1 Hovedkonklusioner

- 96% af de adspurgte hører musik derhjemme mindst en gang om ugen.
- 64% hører musik på en MP3 afspiller eller lignende mindst en gang om ugen.
- 30% af børn og unge går i biografen mindst en gang om måneden.
- 50% af børn og unge går på diskotek eller til fester, mindst en gang om måneden eller mere.
- 9% kommer på en netcafé mere end en gang hvert halve år.
- 77% snakker i mobiltelefon under en time om dagen.
- 95% af de adspurgte bruger aldrig eller sjældent headset, når de snakker i mobil.

6.2 Private støjkilder

Dette afsnit fokuserer på forekomsten af de støjkilder, som man selv kan kontrollere støjniveauet fra.

Som det fremgår af Tabel 1 neden for er det musik i hjemmet, som udgør den støjkilde, børn og unge hyppigst er udsat for. Således hører 96% af de adspurgte musik derhjemme mindst en gang om ugen og 58% op til flere gange dagligt.

Mp3-afspillere udgør den næstmest forekomne støjkilde, idet 64% af de adspurgte hører musik på en MP3 afspiller eller lignende en gang om ugen eller oftere.

Computerspil repræsenterer den tredje mest forekomne støjkilde, idet 50% af børn og unge spiller computerspil mindst engang om ugen. Knap 19% spiller dagligt computerspil. Endelig spiller 18% på et instrument mindst en gang om ugen.

Tabel 1: Hvor ofte hører du/spiller du:

	Aldrig	Sjæld- nere	1-2 gange om ugen	Flere gange om ugen	1-2 gange dagligt	Flere gange dagligt	I alt
Musik hjemme	1% (5)	3% (25)	6% (55)	12% (112)	20% (190)	58% (551)	100% (938)
Mp3	14% (127)	22% (212)	15% (143)	15% (144)	16% (146)	18% (168)	100% (940)
Computer- spil	25% (234)	25% (239)	16% (152)	15% (142)	11% (101)	8% (72)	100% (940)
Instrumen- ter	75% (708)	7% (65)	6% (53)	5% (44)	4% (38)	3% (29)	100% (937)

6.3 Støjkilder i underholdningsmiljøerne

Dette afsnit fokuserer på forekomsten af støj i de miljøer, hvor børn og unge færdes.

Det er i forbindelse med fester og diskoteksbesøg, at børn og unge hyppigst udsættes for støj. Således kommer 50% af de unge mindst en gang om måneden på diskoteker eller til fester. Til sammenligning ligger andelen, som går i biografen mindst en gang om måneden på 30% - jf. Tabel 2 på næste side.

32% går aldrig eller mindre end en gang om året til fester og på diskoteker. Andelen af børn og unge, som besøger biograferne så sjældent er kun 18%. Ser man på den samlede gruppe af børn og unge, er det således i biograferne, at størstedelen udsættes for støj. 82% af de adspurgte går i biografen en gang hvert halve år eller oftere, mens andelen som går på diskoteker eller til fester en gang hvert halve år eller oftere er på 68%.

33% af de adspurgte går til sportsskampe mindst en gang hvert halve år.

29% går til indendørskoncerter og 22% til udendørskoncerter mindst en gang hvert halve år. Heraf er der dog kun 3%, der går til koncerter mere end en gang om måneden.

Det sted de adspurgte børn og unge sjældnest kommer, er på netcaféer, hvor 9% kommer mere end en gang hvert halve år. 82% kommer der aldrig.

Tabel 2: Hvor ofte spiller / går du:

	Aldrig	Mindre end en gang om året	1-2 gange hvert halve år	1-2 gange om måneden	Mere end en gang om ugen	Alle
I biografen?	5% (44)	13% (122)	52% (489)	29% (272)	1% (11)	100% (938)
Diskoteker og fester?	23% (216)	9% (89)	18% (164)	33% (307)	17% (162)	100% (937)
Til indendørs sportskampe?	49% (567)	18% (167)	11% (105)	11% (101)	11% (107)	100% (937)
Til indendørs koncerter?	42% (389)	36% (340)	19% (173)	3% (31)	0% (4)	100% (937)
Til uden-dørskoncerter	26% (240)	45% (418)	26% (247)	3% (29)	0% (2)	100% (937)
Computerspil på net-café?	82% (763)	8% (74)	6% (60)	3% (27)	1% (14)	100% (939)

Tabel 3 viser endvidere, at 10% af de adspurgte spiller i et band.

Tabel 3: Spiller du i et band?

Ja	Nej	Ved ikke	Total
10% (95)	89% (831)	1% (12)	100% (938)

6.4 Andre sammenhænge

Ved nærmere analyse af ovenstående spørgsmål, viser det sig, at de 13-15-årige går mindre på diskoteker og til fester end de to ældre grupper. Det er til gengæld denne gruppe, der spiller mest computerspil på netcafé og som går mest til indendørs sportsskampe. Det kan også fremhæves, at:

- Det er de 16-17-årige, der hører mest musik derhjemme.
- De 18-20-årige hører mindre musik på Mp3-afspiller eller lignende end de yngre grupper.
- Den gruppe, der hyppigst går til indendørs koncert er unge på gymnasiale og videregående uddannelser.

7 Lydniveau

Dette afsnit belyser børn og unges oplevelse af lydniveauet fra de forskellige støjklæder. Det kortlægges, på hvilke områder de børn og unge oplever lydniveauet som højt, og på hvilke områder lydniveauet opleves som knapt så højt.

Endvidere ser analyserne i afsnittet nærmere på, hvilken musik og hvilke filmgenrer børn og unge hører og ser og det undersøges inden for hvilke genre, der er flest, der finder lydniveauerne for høje.

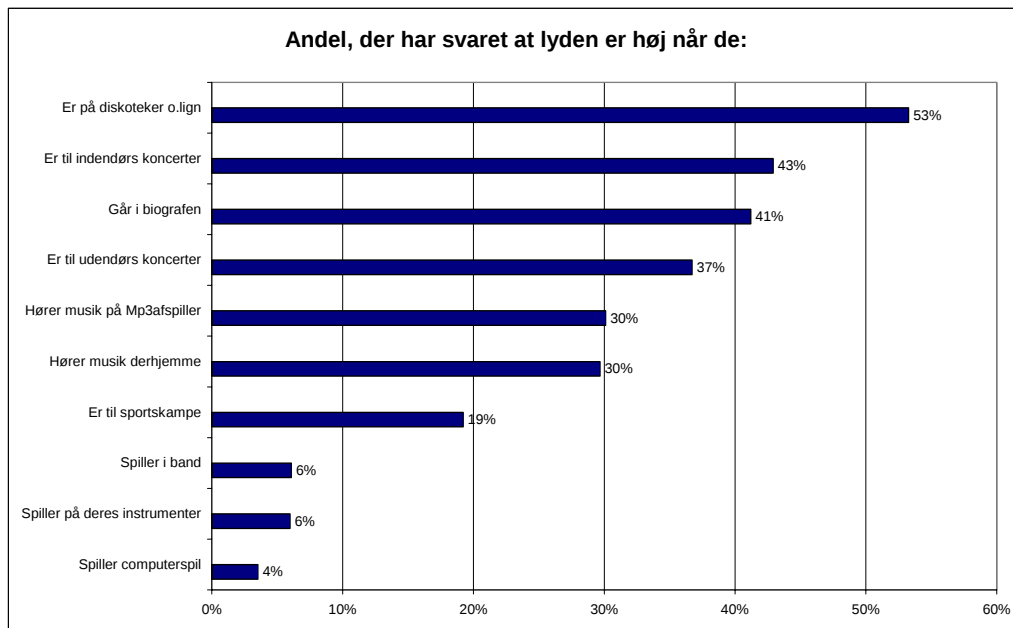
7.1 Hovedkonklusioner

- De steder, hvor flest finder lyden høj, er på diskoteker (53%), til indendørs koncerter (43%) samt når de går i biografen (41%).
- Det er blandt de børn og unge som hører tekno, hård rock og metal, samt hip hop, at man finder flest, som siger, at de spiller musikken højt.
- Det er blandt de børn og unge, der hører jazz, pop og R'N'B, at der er flest, der ofte eller engang imellem finder musikken *for* høj til indendørs koncerter.
- Det er blandt de børn og unge, der ser musicals og kærlighedsfilm i biografen, at man finder flest, som synes, at lyden er *for* høj.

7.2 Opfattelse af lydniveau

Ud fra spørgsmålene om hvor højt de unge finder lyden i forskellige situationer, fremgår det, at de steder hvor flest unge finder lyden høj, er på diskoteker (53%), til indendørs koncerter (43%) samt når de går i biografen (41%) – jf. Figur 1 nedenfor.

Figur 1: Hvor høj er lyden når du:³

I Tabel 4 på næste side ses en mere præcis fordeling af, hvor høj respondenterne har angivet lyden til at være i forskellige situationer. Tabellen viser at:

4% af alle de adspurgte børn og unge angiver, at de hører lyden højt, når de spiller computer. 30% angiver lyden til middel, og 29% angiver den til lav. Det svarer til 6%, 48% og 46% af de børn og unge, der spiller computerspil.

³ Denne figur er baseret på absolutte tal, hvilket vil sige, at der angives hvor stor en andel af alle respondenterne, der for eksempel finder lyden høj, når de spiller i band og ikke blot i blandt dem, der har angivet, at de spiller i band.

Tabel 4: Hvor høj er lyden

	Høj	Middel	Lav	Andel, der ikk har været det pågældende sted	Alle
Er på diskoteker o.lign?	53 % (499)	23 % (212)	1 % (11)	23 % (215)	100 % (937)
Er til indendørs koncerter?	43 % (402)	15 % (137)	1 % (9)	41 % (390)	100 % (937)
Går i biografen?	41 % (386)	52 % (487)	2 % (20)	5 % (45)	100 % (938)
Er til udendørs koncerter?	37 % (344)	34 % (321)	3 % (31)	26 % (241)	100 % (937)
Hører musik på Mp3afspiller?	30 % (282)	50 % (472)	6 % (58)	14 % (128)	100 % (940)
Hører musik derhjemme?	30 % (278)	64 % (598)	6 % (58)	0 % (4)	100 % (938)
Er til sportsskampe?	19 % (180)	28 % (267)	4 % (34)	49 % (456)	100 % (937)
Spiller med dit band?	6 % (57)	4 % (36)	1 % (5)	89 % (840)	100 % (938)
Spiller på dit instrument?	6 % (56)	16 % (149)	4 % (41)	74 % (691)	100 % (937)
Spiller computerspil?	4 % (33)	30 % (284)	29 % (274)	27 % (349)	100 % (940)

7.3 Genrerne

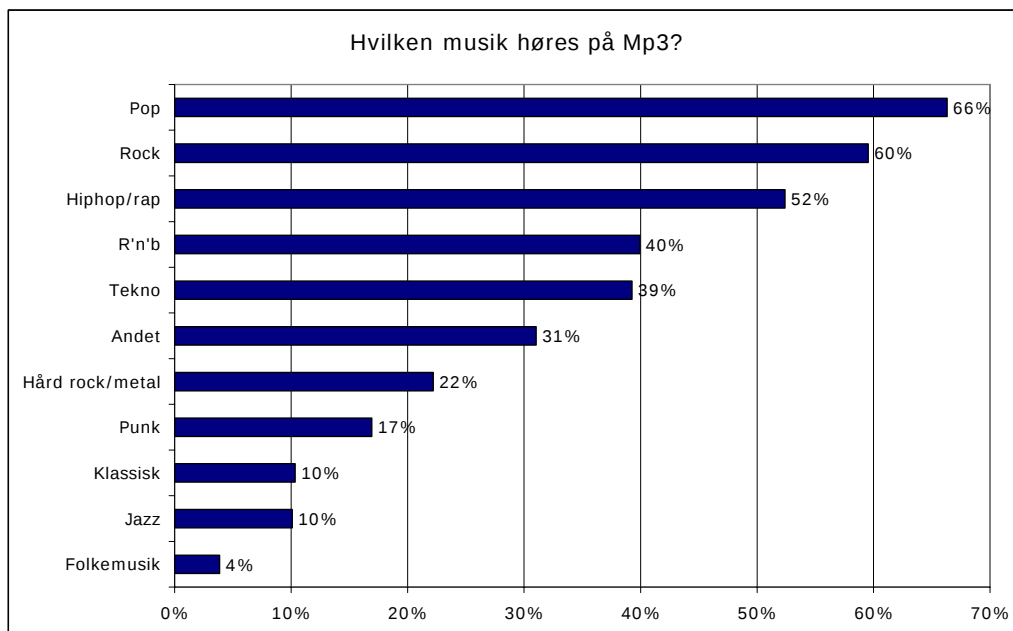
Respondenterne er blevet spurgt om, hvilke musikgenrer de normalt hører på henholdsvis MP3-afspiller og til koncerter, samt hvilke film de foretrækker. De børn og unge, der spiller på et instrument, er blevet adspurgt, hvilket et de spiller på. Disse forhold belyses herunder.

Derefter belyses det, hvilke musikgenrer børn og unge typisk hører på et højt lydniveau og ved hvilke musikgenrer, de fleste finder musikken *for* høj.

7.3.1 Mp3-afspiller:

På MP3-afspiller høres der primært rock, pop og hiphop som vist i nedenstående Figur 2.

Figur 2: Musik på Mp3afspiller eller lignende

Nedenstående Tabel 5 viser for hver musikgenre, hvor stor en andel af de adspurgte, der har angivet, at lydniveauet er højt. Det fremgår, at andelen som siger, at de hører musikken højt på deres MP3 afspiller er størst blandt dem, der hører tekno, hård rock og metal.

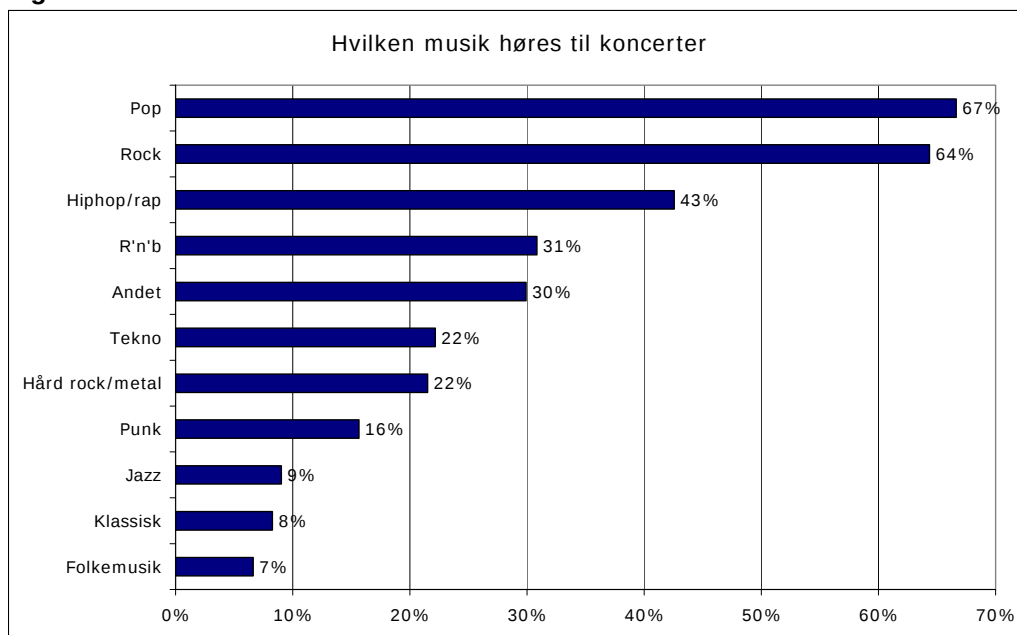
Tabel 5: Andel af unge, som hører høj musik på MP3-afspiller inden for forskellige musikgenre

Genre	Antal %
Tekno	42 %
Hård rock/metal	41 %
Hiphop/rap	40 %
R'n'b	39 %
Punk	38 %
Rock	33 %
Pop	31 %
Klassisk	26 %
Jazz	24 %
Folkemusik	21 %

7.3.2 Koncerter

Figur 3 på næste side viser at den musik, som flest hører til koncerter, er pop, rock og hiphop.

Figur 3: Hvilken musik høres til koncerter

Tabel 6 og 7 viser hvor mange, der ofte eller en gang i mellem har oplevet, at lyden til indendørskoncerter hhv. udendørskoncerter har været for høj.

Tabel 6 viser, at det er blandt dem, der hører jazz, pop og R'N'B, at der er flest, der ofte eller engang imellem finder musikken *for* høj til indendørs koncerter.

Tabel 6: Indendørs koncerter

Unge, der hører:	Andel, som ofte eller engang imellem finder lyden for høj
Jazzkoncerter	66%
Pop koncerter	65%
R'N'B koncerter	64%
Rock koncerter	61%
Hiphop/rap koncerter	59%
Klassiske koncerter	57%
Hård rock/metal koncerter	56%
Punk	52%
Folkemusik	49%
Tekno	48%

I Tabel 7 på næste side ses det, at det er blandt de grupper af børn og unge, der hører folkemusik, klassisk og jazz, at relativt flest ofte eller engang imellem finder musikken *for* høj til indendørs koncerter.

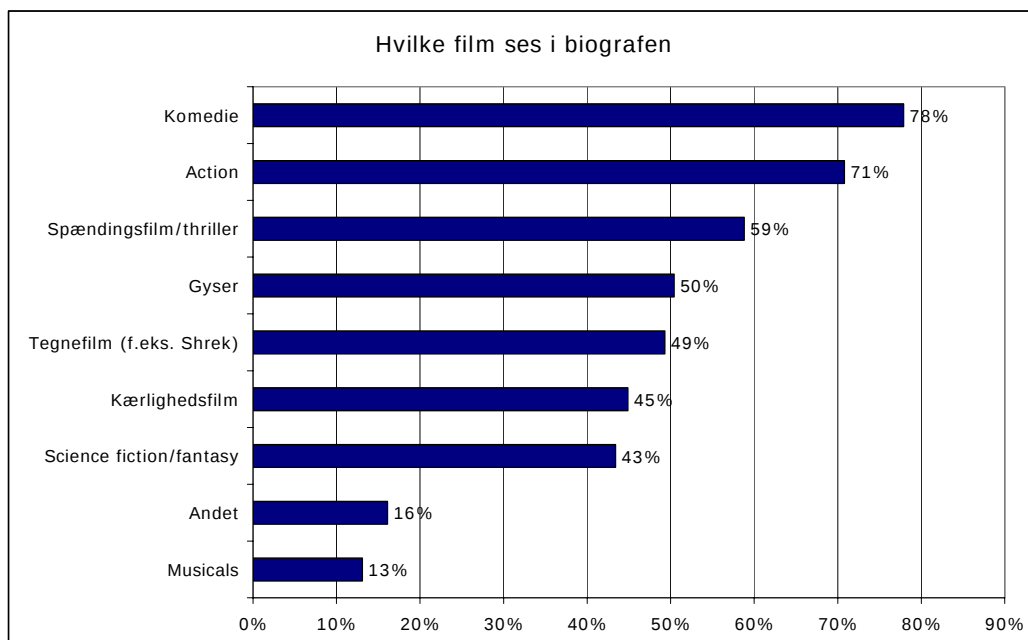
Tabel 7: Udendørs koncerter

Unge, der hører:	Andel, som ofte eller engang imellem finder lyden for høj
Folkemusik	55%
Klassisk	48%
Jazz	45%
Pop	43%
Hård rock/metal	43%
Punk	42%
Rock	41%
R'n'b	38%
Hiphop/rap	37%
Tekno	36%

7.3.3 Film

Af Figur 4 fremgår det, at de film, som børn og unge hyppigst ser i biografen, er komedie-, action- og spændingsfilm.

Figur 4: Rangordning af hvilke filmgenre de unge ser i biografen

Tabel 8 viser hvor stor en andel af de, der hører en given genre, der mener, at lyden i biografen ofte eller engang imellem er for høj. Tallene viser, at det er blandt de børn og unge, der ser musicals og kærlighedsfilm, at relativt flest synes, at lyden en gang i mellem eller ofte er for høj.

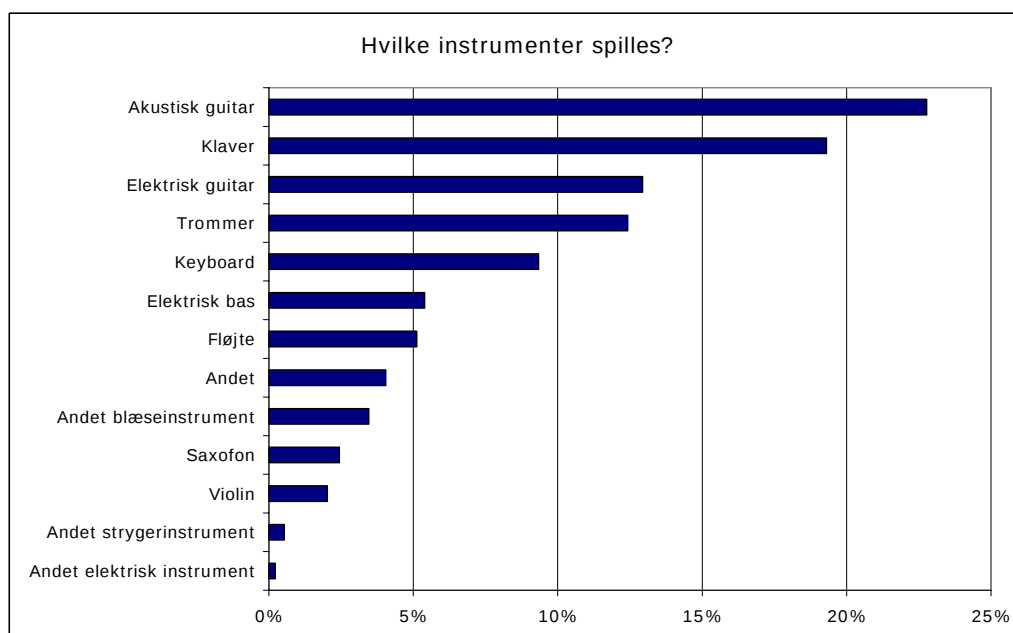
Tabel 8: biografen

Unge, som ser	Andel, som synes lyden er for høj
Musicals	59%
Kærlighedsfilm	56%
Spændingsfilm/Thriller	49%
Komedie	49%
Gyser	47%
Tegnefilm	47%
Science fiction/Fantasy	45%
Action	45%

7.3.4 Instrumenter

Som det fremgår af Figur 5, er de mest populære instrumenter blandt børn og unge akustisk og elektrisk guitar, klaver og trommer.

Figur 5: Rangordning af hvilke instrumenter de unge spiller

8 Særligt udsatte grupper

Analyserne i dette afsnit fokuserer på, hvornår og blandt hvilke grupper af børn og unge, lydniveauet opleves som generende.

Afsnittet gennemgår i hvilket omfang børn og unge er generet af støj og høje lyde i deres dagligdag, i skolen og på arbejde, samt i hvilket omfang de oplever lydniveauer som for høje i underholdningsmiljøer såsom biograf og diskoteker.

8.1 Hovedkonklusioner

- 65% af unge med erhvervsarbejde oplever støjgener på deres arbejde en gang om ugen eller mere.
- 40% af de studerende på erhvervsuddannelser er dagligt generet af støj.
- Kun en mindre del af børn og unge finder, at lyden i de forskellige underholdningsmiljøer er *for* høj.
- Undtagelsen er diskoteker og til fester, hvor 18% af de unge finder, at lyden ofte er for høj.

8.2 Oplevelse af støjgener

Tabel 9 neden for viser, at støjgenerne forekommer hyppigst på de arbejdspladser, hvor de unge arbejder fuldtid. 36% af de unge siger således, at de mindst en gang om dagen er generet af støj og høje lyde. Det er kun tilfældet for 12%, når de befinder sig på deres fritidsarbejde og 19%, når de befinder sig på deres uddannelsessted. Det skal også fremhæves, at mere end 50% af børn og unge aldrig, eller mindre end en gang om ugen, oplever støj og høje lyde på deres uddannelsessted og på deres fritidsarbejde.

Tabel 9: Oplevelse af støjgener

Hvor ofte er du generet af støj og høje lyde:	På dit uddannelsessted?	På dit arbejde?	På dit fritidsarbejde?
Aldrig	27% (110)	13% (9)	47% (220)
Under én gang om ugen	26% (105)	21% (15)	22% (104)
1-2 gange om ugen	16% (65)	12% (8)	13% (63)
Flere gange om ugen	13% (54)	17% (12)	6% (28)
1-2 gange dagligt	9% (35)	13% (9)	3% (13)
Flere gange dagligt	10% (39)	23% (15)	9% (40)
Total	100% (409)	100% (68)	100% (469)

8.3 Oplevelse af for høje lydniveauer

Tabel 10 på næste side giver et overordnet billede af, hvilke støjkloder børn og unge oplever som mest generende. Tallene i tabellen viser, hvor ofte de unge har oplevet, at lyden fra forskellige støjkloder var for høj.

Tabellen viser, at det er på diskoteker og lignede steder, at flest unge oplever, at lyden er for høj. Således siger 18%, at de ofte har oplevet, at lyden på diskotekerne er for høj

61% oplever engang i mellem, at lyden er for høj, når de spiller computer-spil. Endelig siger 53% af de, der spiller i et band, at lyden aldrig er *for* høj, når de spiller.

Tabel 10: Oplevelse af for høj lyd⁴

Har du oplevet at lyden var for høj når du:	Nej, aldrig	Ja, engang imellem	Ja, ofte	Total
Spiller computerspil?	34% (202)	61% (360)	5% (29)	100% (591)
Spiller på dit instrument?	58% (143)	36% (88)	6% (14)	100% (245)
Spiller med dit band?	53% (52)	36% (35)	11% (10)	100% (97)
Går i biografen?	51% (549)	43% (380)	6% (53)	100% (893)
Er til sportsskampe?	57% (276)	38% (181)	5% (23)	100% (481)
Er til indendørs koncerter?	39% (211)	48% (262)	13% (74)	100% (548)
Er til udendørs koncerter?	57% (396)	35% (246)	8% (54)	100% (696)
Er på diskoteker o.lign?	38% (272)	44% (321)	18% (129)	100% (722)

⁴ Andelene i denne figur er relative. Der er altså ikke tale om den totale andel af alle adspurgte, men om den andel, der for eksempel har angivet, at de spiller i band.

9 Fysiske gener som følge af støj

Dette afsnit indeholder en analyse af, i hvilken grad børn og unge har oplevet forskellige former for fysiske gener som følge af støj.

Det belyses endvidere, hvorvidt nogle grupper af børn og unge oplever større fysiske gener end andre, samt hvad børn og unge selv mener, er årsagerne til deres gener. Endelig belyser afsnittet udbredelsen af høreskader blandt børn og unge.

9.1 Hovedkonklusioner

- 52% har i høj grad eller nogen grad oplevet, at støj og høje lyde har medført, at de har haft svært ved at koncentrere sig.
- 37% har i høj eller i nogen grad følt sig stressede på grund af støj og høje lyde.
- 37% oplever engang imellem ubehag og smerte ved daglige lyde.
- 29% af børn og unge har aldrig oplevet at have ringen eller susen for ørene.
- Der ses ingen udpræget tendens til, at de børn og unge, der er særligt eksponeret for støj og høje lyde, tiere oplever ringen og susen for ørene.
- Der ses heller ingen tendens til at børn og unge, der spiller et instrument, spiller i band eller spiller computer ugentligt i højere grad end andre unge, oplever ringen og susen for ørene.
- 40% af dem, der har oplevet susen og ringen for ørene, har oplevet det efter at have været på diskotek.
- 1/5 har oplevet ringen og susen efter at have hørt høj musik i mp3-afspiller, discman eller lignende.
- 5% af de adspurgte har fået konstateret nedsat hørelse.
- 11% tror de har nedsat hørelse, men har ikke fået det undersøgt.

9.2 Generelle fysiske gener

Tabel 11 neden for viser, hvor ofte børn og unge har oplevet forskellige fysiske gener, når de har været udsat for støj. Af tallene fremgår det, at 58% har oplevet, at støj og høje lyde, i høj grad eller i nogen grad, har været skyld i, at de har haft svært ved at få noget ud af undervisningen. 52% har i høj grad eller nogen grad oplevet, at støj og høje lyde har medført, at de har haft svært ved at koncentrere sig. 37% har i høj eller i nogen grad

følt sig stressede, mens 11% angiver, at de i høj eller noget grad har oplevet hjertebanken som følge af støj og høje lyde.

Tabel 11: I hvor høj grad har du oplevet følgende problemer, mens der er støj og høj lyd?

	I høj grad	I nogen grad	I mindre grad	Slet ikke	Alle
Svært ved at koncentrere sig	17% (162)	35% (323)	28% (264)	20% (186)	100% (935)
Vanskeligt at få noget ud af undervisningen	27% (256)	31% (289)	23% (217)	19% (172)	100% (934)
Følt stres	12% (116)	25% (233)	26% (246)	37% (339)	100% (935)
Hjertebanken	2% (18)	9% (85)	19% (174)	70% (656)	100% (934)

Tabel 12 neden for viser, at 59% aldrig har oplevet ubehag og smerte ved daglige lyde så som stole, der flyttes, klirren med bestik og lignende. 37% har oplevet det engang imellem, mens 4% ofte oplever det.

Tabel 12: Har du nogensinde oplevet ubehag og smerte, når du har hørt daglige lyde for eksempel stole, der flyttes, klirren med bestik, lyse stemmer osv.?

Nej aldrig	Ja, engang imellem	Ja, ofte	Alle
59% (550)	37% (338)	4% (39)	100% (927)

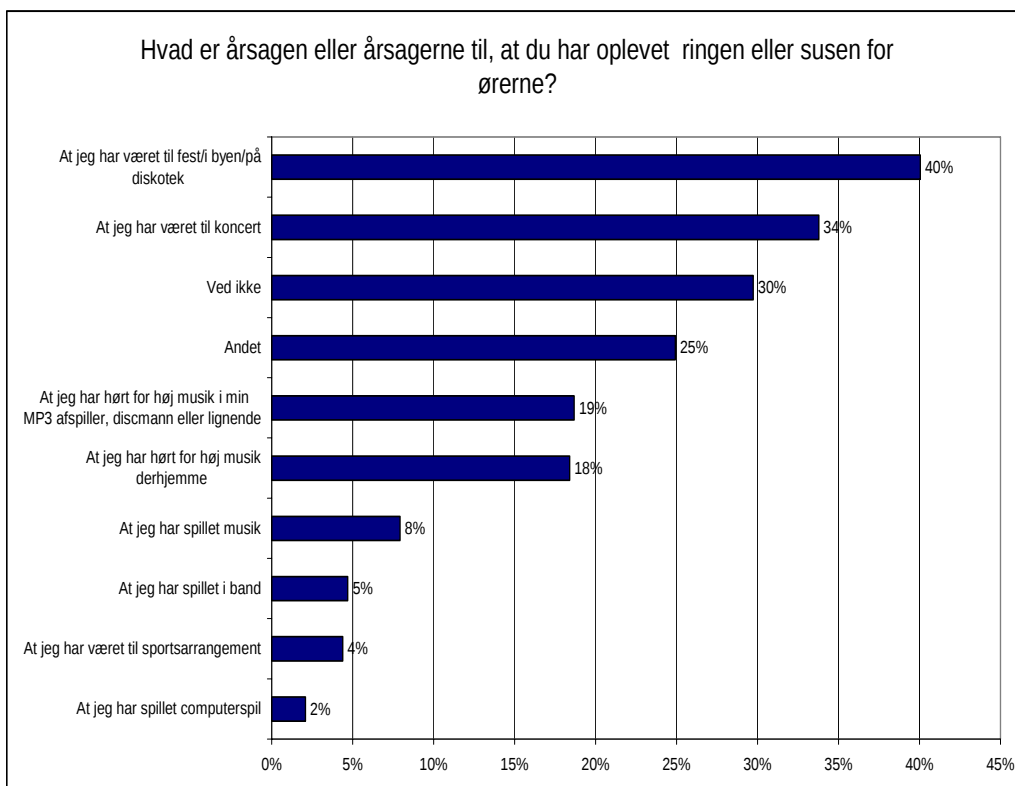
Af Tabel 13 på næste side fremgår det, at 29% aldrig har oplevet at have susen for ørene, 51% har oplevet det sjældent. 8% oplever det en gang om ugen eller oftere. Pigerne oplever det lidt oftere end drengene: 1/4 af pigerne har aldrig oplevet det mod 1/3 af drengene. Tabellen viser desuden, at sandsynligheden for at have oplevet susen eller ringen for ørene øges jo ældre de unge er. Andelen som siger, at de aldrig har oplevet ringen eller susen for ørene er således 38% blandt de 13-15 årige, 26% blandt de 16-17 årige og 22% blandt de 18-20 årige. Samme tendens gør sig gældende, når man ser nærmere på betydningen af de unges placering i forhold til uddannelsessystemet og arbejdsmarkedet: det er blandt de, der stadig går i folkeskole, at man finder flest som siger, at de aldrig eller kun sjældent har oplevet ringet eller susen for ørene.

Tabel 13: Har du oplevet at have ringen eller susen for ørerne?

	Nej, aldrig	Ja, men sjældent	Ca. en gang om måneden	Ca. en gang om ugen	Dagligt	Alle
Alle	29% (272)	51% (479)	12% (112)	6% (53)	2% (16)	100% (932)
Drenge	33% (157)	47% (226)	12% (56)	7% (35)	1% (7)	100% (481)
Piger	25% (115)	56% (253)	12% (56)	4% (18)	2% (9)	100% (451)
13-15	38% (143)	45% (168)	11% (40)	4% (14)	2% (8)	100% (373)
16-17	26% (599)	53% (121)	12% (27)	8% (18)	1% (3)	100% (228)
18-20	22% (72)	57% (190)	13% (44)	6% (20)	2% (5)	100% (331)
Folke- skole	39% (158)	44% (178)	10% (42)	5% (19)	2% (9)	100% (406)
Videre- gående uddan- nelse	23% (67)	58% (171)	12% (35)	6% (18)	1% (3)	100% (294)
Er- hverv- sud- dann- lese	26% (26)	55% (55)	8% (8)	11% (11)	0% (0)	100% (100)
Andet	16% (22)	56% (75)	20% (27)	4% (5)	4% (5)	100% (134)

Figur 6 på næste side viser, hvilke årsager børn og unge angiver som forklarende for, hvorfor de har oplevet ringen eller susen for ørerne. 40% af de børn og unge, der har oplevet susen og ringen for ørerne, har oplevet det efter at have været på diskotek. 34% har oplevet det i forbindelse med koncertbesøg. Knap 1/3 har oplevet ringen eller susen for ørerne uden at kende til årsagen. 1/5 af dem, der har oplevet ringen og susen, har oplevet det efter at have hørt høj musik i mp3 spiller, discman eller lignende.

Figur 6: Årsager til ringen eller susen for ørene⁵

9.3 Ringen for ørerne i forhold til støjeksposering

Dette afsnit vil gennemgå, i hvilket omfang børn og unge, der er særligt eksponeret for støj, i højere eller mindre grad end andre børn og unge oplever susen og ringen for ørerne.

Dette gøres ved at opdele gruppen af børn og unge i to undergrupper: En gruppe, der er særligt udsat for støj og en restgruppe, der i mindre omfang er udsat for støj.

Derudover undersøges, om der eksisterer en sammenhæng mellem at opleve ringen og susen for ørerne og hhv. spille et instrument, spille i band og spille hyppigt på computer

⁵ Figuren er baseret på relative tal, og viser dermed hvor de personer, der i forrige spørgsmål angav at de *har* oplevet ringen og susen for ørerne, mener årsagen er.

Gruppen af særligt støjeksponerede børn og unge, er konkret blevet lokaliseret ved at udskille dem, der i mindst tre tilfælde har angivet, at de er udsat for høj støj en gang om ugen eller mere.

Nedenstående Tabel 14 viser, at 26% af de særligt eksponerede børn og unge tit oplever ringen og susen for ørene, mod 18% dem ikke særligt sjældent er eksponeret.

Tabel 14: Hvor tit oplever de særligt støjeksponerede unge ringen og susen for ørene.⁶

	Aldrig	Sjældent	Tit	Total
Sjældent udsat for høj lyd	28% (208)	53% (382)	18% (126)	100% (716)
Udsat for høj lyd i mindst tre forskellige sammenhænge, mere end en gang om ugen	30% (65)	44% (96)	26% (55)	100 (216)
Total	30% (273)	51% (478)	20% (181)	100% (932)

Som det fremgår af Tabel 15, er der blandt dem, der spiller et instrument, 21%, der tit oplever susen for ørene, mod 19% af dem der ikke spiller et instrument. Dette tyder ikke på, at det har den store betydning for oplevelse af susen for ørene, om man spiller et instrument.

Tabel 15: Susen for ørene i forhold til spiller et instrument

	Aldrig	Sjældent	Tit	Total
Spiller et instrument	29% (67)	50% (117)	21% (131)	100% (234)
Spiller ikke et instrument	30% (206)	51% (361)	19% (50)	100% (698)
Total	29% (273)	51% (478)	20% (181)	100% (932)

⁶ Gruppen "særlig støjeksponerede unge" er baseret eksponering for de støjkilder, der er angivet her. De omtalte støjkilder er: Musik derhjemme, musik på mp3, spiller computer, spiller på instrument, biograf, sportsskampe, inden - og udendørskoncerter, diskoteker. Gruppen er de unge, der har angivet at de er udsat for mindst 3 af disse støjkilder ugentligt, og at lydniveauet herfra er højt.

Nedenstående Tabel 16 viser, at 23% af de børn og unge, der spiller i et band, aldrig oplever ringen eller susen for ørene, i mod 30% af dem, der spiller i et band. Til gengæld er der næsten lige så mange af respondenterne i de to grupper, der tit oplever susen for ørene.

Tabel 16: Susen for ørene i forhold til spiller i band

	Aldrig	Sjældent	Tit	Total
Spiller ikke i et band	30% (251)	50% (423)	20% (163)	100% (837)
Spiller i et band	23% (22)	58% (55)	19% (18)	100% (95)
	29% (273)	51% (478)	20% (181)	100% (932)

Tabel 17 viser, at 21% de børn og unge, der tit spiller computer, ofte oplever ringen eller susen for ørene mod 18% af de børn og unge, der aldrig spiller computer. Der er hermed en lille forskel mellem de to grupper i forhold til hvor tit de oplever susen for ørene, men forskellen er ikke stor nok til, at der er tale om en tydelig tendens.

Tabel 17: Susen for ørene i forhold til spiller computer

	Aldrig	Sjældent	Tit	Total
Spiller aldrig eller sjældent computer	27% (128)	55% (258)	18% (84)	100% (470)
Spiller computer	31% (144)	48% (221)	21% (97)	100% (462)
	29% (272)	52% (479)	19% (181)	100% (932)

9.4 Høreskader

Tabel 18 på næste side viser, at 5% har fået konstateret nedsat hørelse. 11% tror det, men har ikke fået det undersøgt. 20% er i tvivl. Ser man på de unges placering i forhold til uddannelsessystemet og arbejdsmarkedet viser tabellen, at konstaterede og mistanker om høreskader er mest udbredt blandt de, der har berøring med arbejdsmarkedet. Det er således blandt de unge, som arbejder (en stor andel af respondenterne under "andet" kategorien er i arbejde) og de unge, som går på en erhvervsuddannelse (som ofte indeholder praktik på en arbejdsplads) at man finder flest, som har fået konstateret høreskade, eller tror de har en høreskade.

Tabel 18: Har du nedsat hørelse?

	Ja, det tror jeg, men det er ikke undersøgt	Ja, jeg har en konstateret hørenedsættelse	Nej	Ved ikke	Alle
Alle	11% (102)	5% (43)	64% (594)	20% (195)	100% (933)
Drenge	10% (50)	5% (24)	69% (332)	16% (75)	100% (481)
Piger	11% (51)	4% (19)	58% (262)	26% (119)	100% (451)
13-15	7% (26)	4% (14)	68% (255)	21% (78)	100% (373)
16-17	12% (28)	5% (11)	59% (135)	24% (54)	100% (228)
18-20	14% (47)	5% (18)	61% (204)	19% (63)	100% (332)
Folkeskole	7% (29)	4% (17)	67% (272)	21% (87)	100% (405)
Videregående uddannelse	11% (31)	3% (8)	66% (192)	21% (62)	100% (293)
Erhvervsuddannelse	20% (20)	6% (6)	50% (50)	24% (824)	100% (100)
Andet	16% (21)	9% (12)	59% (79)	16% (22)	100% (134)

Af Tabel 19 på næste side, fremgår det, at der blandt de børn og unge, der har fået konstateret en høreskade eller tror, at de har en høreskade, er 2%, der altid eller for det meste har svært ved at følge med i samtaler. 21% af har imidlertid aldrig oplevet at have svært ved at følge med i samtaler.

Tabel 19: Hvor ofte er det svært for dig at følge med i en samtale?

Aldrig	Sjældent	For det Meste	Altid	Alle
21% (31)	62% (90)	15% (22)	2% (2)	100% (145)

Note: Spørgsmålet er kun stillet til dem, der har svaret ja til, at de har en høreskade, eller tror de har det.

10 Viden om støjskader og beskyttelsesmetoder

Dette afsnit belyser, i hvilket omfang børn og unge beskytter sig mod støj og høje lyde. I det omfang, at dette ikke er tilfældet, afdækkes årsagerne til dette.

Derudover kortlægges de adspurgte børns og unges viden om støjskader og beskyttelsesmetoder.

10.1 Hovedkonklusioner

- 73% af de adspurgte børn og unge bruger aldrig ørepropper.
- De adspurgte børn og unge bliver bedre til at gøre brug af ørepropperne med alderen. Mens kun 21% af de unge mellem 13 og 15 år ofte eller somme tider bruger ørepropper er andelen blandt de 16-17 årige 26% og andelen blandt de 18-20 årige 33%.
- Godt 1/4 af børn og unge er usikre på, om de ved, hvilke skader støj kan forårsage, og hvordan man beskytter sig mod støj.
- Kendskabet til beskyttelsesmetoder er størst blandt de unge mellem 18-20 år (82%) og mindst blandt dem mellem 13 og 15 år (69%).
- Kendskabet til hvilke skader man kan få, er ligeledes størst blandt de ældste og mindst blandt de yngste.

10.2 Anvendelse af beskyttelse mod støj

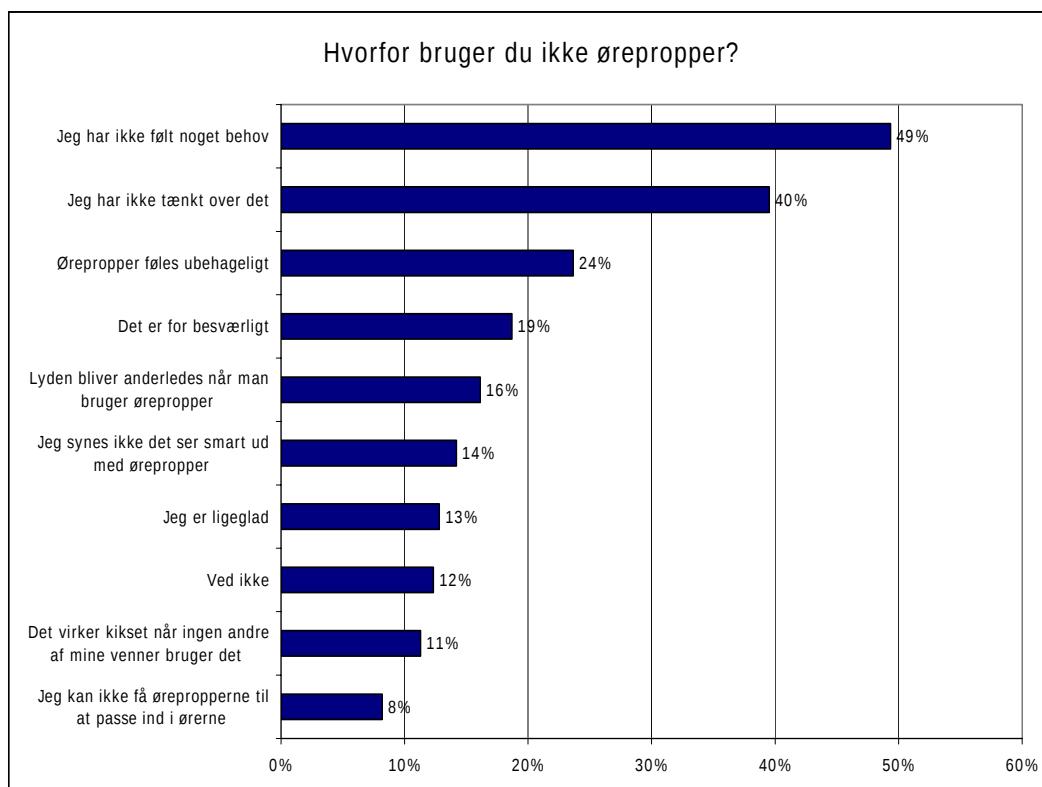
73% af de adspurgte børn og unge bruger aldrig ørepropper. Omvendt bruger godt ¼ ofte eller sommetider ørepropper. Drengene er lidt flittigere end pigerne til at bruge ørepropper: 67% af drengene bruger aldrig ørepropper mod 79% af pigerne. Endvidere viser tallene, at børn og unge bliver bedre til at gøre brug af ørepropperne med alderen. Mens kun 21% af dem mellem 13 og 15 år ofte eller somme tider bruger ørepropper er andelen blandt de 16-17-årige 26% og andelen blandt de 18-20-årige 33% - Jf. Tabel 20 på næste side.

Tabel 20: Brug af ørepropper

Bruger du ørepropper?	Nej, aldrig	Ja, sommetider	Ja, ofte	Alle
Alle	73% (678)	23% (215)	4% (35)	100% (928)
Drenge	67% (322)	27% (127)	6% (30)	100% (479)
Piger	79% (356)	20% (88)	1% (5)	100% (449)
13-15	78% (288)	18% (72)	4% (10)	100% (370)
16-17	74% (168)	22% (50)	4% (9)	100% (227)
18-20	67% (222)	28% (93)	5% (15)	100% (330)
Folkeskole	78% (313)	19% (78)	2% (12)	100% (403)
Gymnasiale og videregående uddannelser	77% (224)	22% (64)	1% (4)	100% (292)
Erhvervsuddannelse	59% (58)	30% (30)	11% (11)	100% (99)
Andet	62% (83)	32% (43)	6% (8)	100% (134)

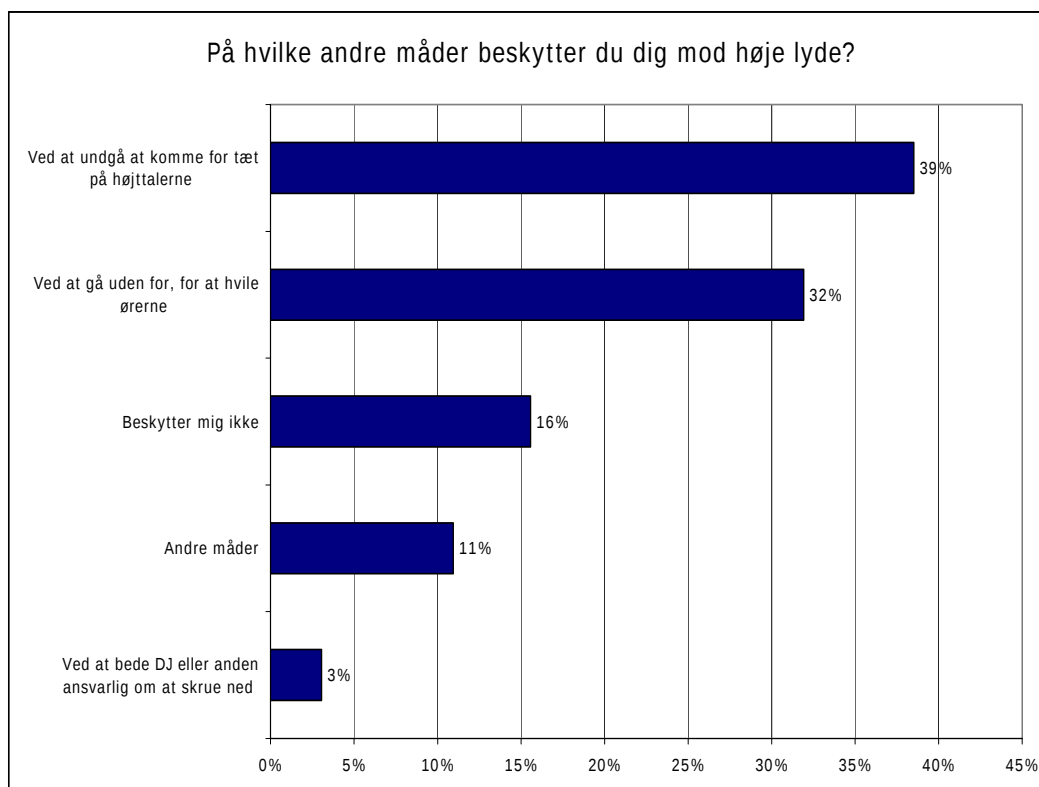
Figur 7 på næste side viser, at 49% af de adspurgte ikke bruger ørepropper, fordi de ikke har følt noget behov for at gøre det, mens 40% aldrig har tænkt over det. ¼ af de adspurgte bruger ikke ørepropper, fordi de synes, det er for besværligt.

Figur 7: Grunde til ikke at bruge ørepropper

Figur 8 neden for viser, hvilke andre metoder børn og unge eventuelt benytter sig af for at beskytte sig mod høje lyde. Det ses, at 39% af børn og unge beskytter sig ved at undgå at komme for tæt på højttalerne. 32% beskytter sig ved at gå uden for, for at hvile ørerne. 16% af de adspurgte siger, at de ikke gør noget for at beskytte sig mod støj og høje lyde.

Figur 8: Andre former for beskyttelse

10.3 Viden og støjskader og beskyttelsesmetoder

Som det fremgår af Tabel 21, er der 3/4 af de adspurgte børn og unge, der mener, at de ved, hvordan man beskytter sig mod høje lyde samt hvilke skader man kan få som følge af støj. 7% siger, at de ikke ved, hvordan man beskytter sig, mens 10% siger, at de ikke ved, hvilke skader støj kan forårsage. Godt 1/4 er således ikke helt sikre på, hverken hvilke skader støj kan forårsage eller hvordan man beskytter sig mod støj.

Tabel 21: Viden om beskyttelse og støjskader

Hvor enig er du i følgende udsagn?	Enig	Hverken/eller	Uenig	Ved ikke	Alle
Jeg ved hvordan man beskytter sig mod høje lyde	74% (684)	15% (142)	7% (68)	3% (25)	100% (920)
Jeg ved hvilke skader man kan få som følge af støj og høje lyde	78% (715)	9% (86)	10% (93)	3% (27)	100% (921)

Kendskabet til beskyttelsesmetoder bliver større med alderen. Således mener 69% af børn og unge mellem 13 og 15 år, at de ved, hvordan man kan beskytte sig mod støj mod 74% blandt de 16 til 17-årige og 82% blandt de 18-20-årige- Jf. Tabel 22.

Tabel 22: Viden om beskyttelse i de forskellige grupper

Jeg ved hvordan man beskytter sig mod høje lyde	Enig	Hverken/eller	Uenig	Ved ikke	Alle
Drenge	70% (382)	11% (50)	6% (30)	3% (12)	100% (474)
Piger	68% (303)	21% (92)	9% (38)	3% (13)	100% (446)
13-15	69% (249)	18% (64)	10% (36)	4% (15)	100% (364)
16-17	74% (164)	16% (36)	8% (18)	3% (7)	100% (225)
18-20	82% (272)	12% (41)	4% (14)	1% (3)	100% (330)
Folkeskole	70% (277)	17% (69)	10% (38)	4% (14)	100% (398)
Gymnasiale og videregående uddannelser	78% (225)	13% (39)	7% (21)	2% (5)	100% (290)
Erhvervsuddannelse	77% (74)	16% (15)	5% (5)	2% (2)	100% (96)
Andet	80% (109)	13% (18)	3% (4)	2% (8)	100% (134)

Kendskabet til hvilke skader man kan få, er ligeledes størst blandt de ældste og mindst blandt de yngste. 72% af de 13-15-årige er således enige i sætningen "Jeg ved hvilke skader man kan få som følge af støj" mod 74% af de 16-17-årige og 85% af de 18-20-årige. Kendskabet til skaderne er endvidere lidt større blandt drengene (80%) end blandt pigerne (75%) – Jf. Tabel 23 på næste side.

Tabel 23: Viden om skader i de forskellige grupper

Jeg ved hvilke skader man kan få som følge af støj og høje lyde	Enig	Hverken/eller	Uenig	Ved ikke	Alle
Drenge	80% (381)	8% (36)	9% (43)	3% (14)	100% (474)
Piger	75% (334)	11% (50)	11% (50)	3% (13)	100% (447)
13-15	72% (265)	10% (36)	13% (48)	5% (17)	100% (366)
16-17	74% (167)	12% (26)	10% (22)	4% (10)	100% (225)
18-20	85% (282)	8% (25)	7% (23)	0% (0)	100% (330)
Folkeskole	74% (294)	9% (37)	12% (49)	5% (18)	100% (398)
Gymnasiale og videregående uddannelser	77% (224)	11% (33)	9% (27)	2% (6)	100% (290)
Erhvervsuddannelse	84% (82)	10% (10)	5% (5)	0% (0)	100% (97)
Andet	85% (114)	5% (7)	8% (11)	2% (2)	100% (134)

11 Holdning til Støjproblematikken

Dette afsnit sætter fokus på børn og unges holdninger til støjproblematikken. Der ses således nærmere på deres holdning til, hvorvidt, der skal være øvre grænser for musik på spillesteder, køb af ørepropper, skiltning med lydniveauer, samt ansvar for beskyttelse mod høje lyde

11.1 Hovedkonklusioner

- 43% mener, at der bør være en lov om, hvor højt man må spille musik til arrangementer, hvor der er børn og unge.
- 69% mener, at det er vigtigt, at børn og unge bliver beskyttet mod støj.
- Knap 80% af de adspurgte mener, at man skal kunne købe ørepropper på steder, hvor der spilles højt musik.
- Knap 1/3 mener ikke, at biografer og diskoteker skal have skilte, der fortæller, hvor højt de spiller.
- 81% mener, at det er deres eget ansvar, at beskytte sig mod høje lyde.

11.2 Holdning regulering af støjniveau

Tabel 24 på næste side giver et samlet overblik over de adspurgtes holdning til forskellige forslag til, hvordan man kan løse problematikken omkring støj støjgener blandt børn og unge. Af tabellen fremgår det, at 43% af de adspurgte børn og unge mener, at der bør være en lov om, hvor højt man må spille musik til arrangementer, hvor der er børn og unge. 1/3 mener ikke, at der bør lovgives på området. 69% mener, at det er vigtigt, at børn og unge bliver beskyttet mod støj. Samtidig siger 80%, at det er deres eget ansvar at beskytte sig mod støj og høje lyde.

Knap 80% mener endvidere, at man skal kunne købe ørepropper på steder, hvor der spilles højt musik. Endelig mener knap 1/3 af de adspurgte ikke, at biografer og diskoteker skal have skilte, der fortæller, hvor højt de spiller.

Tabel 24: De unges holdning til støjproblematikken

	Enig	Hverken / eller	Uenig	Ved ikke	Alle
Der bør være en lov om, hvor højt man må spille musik til arrangementer, hvor der er børn og unge tilstede	43% (392)	23% (210)	31% (287)	3% (32)	100% (920)
Man skal kunne købe ørepropper på steder, hvor der spilles høj musik	78% (715)	13% (120)	6% (59)	3% (27)	100% (920)
Biografer og diskoteker bør have skilte, der fortæller, hvor højt de spiller	42% (382)	25% (233)	30% (272)	4% (34)	100% (920)
Det er mit eget ansvar at beskytte mig mod høj musik/høje lyde	81% (744)	14% (1319)	4% (35)	1% (10)	100% (920)
Det er vigtigt, at børn og unge bliver beskyttet mod høje lyde.	69% (632)	23% (212)	5% (43)	4% (34)	100% (920)

12 Bilag 1: Frekvens på alle tabeller

Tabel 25: 1. Køn

	Procentandel
Dreng	51,3 % (491)
Pige	48,7 % (466)
Total	100,0 % (957)

Tabel 26: 2. Hvor gammel er du?

	Procentandel
13 år	13,9 % (133)
14 år	13,3 % (127)
15 år	12,9 % (124)
16 år	11,3 % (108)
17 år	13,4 % (128)
18 år	14,3 % (137)
19 år	11,8 % (113)
20 år	8,9 % (85)
Total	100,0 % (957)

Tabel 27: 3. Hvad laver du til daglig?

	Procentandel
6. klasse	0,8 % (8)
7. klasse	10,2 % (98)
8. klasse	13,0 % (124)
9. klasse	13,4 % (128)
10. klasse	6,2 % (60)
Alm. gymnasium	15,4 % (147)
HF	3,1 % (30)
Handelsgymnasium (Hhx)	6,6 % (63)
Teknisk gymnasium (Htx)	3,3 % (31)
Erhvervsuddannelse (fx grundforløb, HG, lærling, skolepraktik)	10,4 % (100)
Videregående uddannelse	3,0 % (29)
Erhvervsarbejde	7,0 % (67)
Arbejdsløs/under aktivering	2,2 % (21)
Soldat. Værnepligtig	0,1 % (1)
Under revalidering eller lignende	0,1 % (1)
Andet	5,2 % (49)
Total	100,0 % (956)

Tabel 28: 4. Hvor ofte er du generet af høje lyde eller støj, når du er på din skole eller uddannelsessted?

	Procentandel
Aldrig	26,9 % (110)
Sjældnere end én gang om ugen	25,8 % (105)
1-2 gange om ugen	16,0 % (65)
Flere gange om ugen	13,3 % (54)
1-2 gange dagligt	8,6 % (35)
Flere gange dagligt	9,5 % (39)
Total	100,0 % (409)

Tabel 29: 5. Hvor ofte er du generet af høje lyde eller støj, når du er på arbejde?

	Procentandel
Aldrig	13,4 % (9)
Sjældnere end én gang om ugen	21,7 % (15)
1-2 gange om ugen	12,0 % (8)
Flere gange om ugen	17,1 % (12)
1-2 gange dagligt	13,2 % (9)
Flere gange dagligt	22,5 % (15)
Total	100,0 % (68)

Tabel 30: 6. Har du et fritidsarbejde?

	Procentandel
Ja	49,3 % (467)
Nej	48,7 % (462)
Ved ikke	2,0 % (19)
Total	100,0 % (948)

Tabel 31: 7. Hvor tit er du generet af støj eller høje lyde, når du er på dit fritidsarbejde?

	Procentandel
Aldrig	47,0 % (220)
Sjældnere end én gang om ugen	22,2 % (104)
1-2 gange om ugen	13,4 % (63)
Flere gange om ugen	6,0 % (28)
1-2 gange dagligt	2,7 % (13)
Flere gange dagligt	8,6 % (40)
Total	100,0 % (469)

Tabel 32: 8. Hvor mange timer om dagen snakker du ca. i mobil?

	Procentandel
Under en time	77,5 % (527)
1-2 timer	13,9 % (95)
3-4 timer	2,7 % (18)
Mere end 4 timer	1,1 % (7)
Snakker aldrig i mobiltelefon	4,9 % (33)
Total	100,0 % (680)

Tabel 33: 9. Hvor tit bruger du headset, når du snakker i mobil?

	Procentandel
Aldrig	68,8 % (468)
Sjældent	25,3 % (172)
For det meste	4,8 % (33)
Altid	1,1 % (7)
Total	100,0 % (680)

Tabel 34: 10. Hvor ofte lytter du til musik derhjemme? (CD-afspiller, radio eller lignende?)

	Procentandel
Aldrig	0,6 % (5)
Sjældnere end én gang om ugen	2,7 % (25)
1-2 gange om ugen	5,8 % (55)
Flere gange om ugen	12,0 % (112)
1-2 gange dagligt	20,3 % (190)
Flere gange dagligt	58,7 % (551)
Total	100,0 % (939)

Tabel 35: 11. Hvor høj er lyden, når du hører musik derhjemme?

	Procentandel
Høj	29,8 % (278)
Lav	6,3 % (58)
Middel	64,0 % (598)
Total	100,0 % (934)

Tabel 36: 12. Hvor tit hører du musik på en mp3afspiller, disc-man eller lignede hvor du benytter dig af hovedtelefoner?

	Procentandel
Aldrig	13,6 % (127)
Sjældnere end én gang om ugen	22,5 % (212)
1-2 gange om ugen	15,2 % (143)
Flere gange om ugen	15,3 % (144)
1-2 gange dagligt	15,5 % (146)
Flere gange dagligt	17,9 % (168)
Total	100,0 % (939)

Tabel 37: 13. Nu nævner jeg en række forskellig musik. Du skal så sige hvilken slags du normalt hører på din mp3afspiller, discman eller lignende. Du må gerne nævne flere

	Procentandel
Hård rock/metal	6,3 % (180)
Rock	16,9 % (483)
Pop	18,8 % (538)
R'n'B	11,3 % (324)
Hiphop/Rap	14,9 % (426)
Klassisk	2,9 % (84)
Jazz	2,9 % (82)
Folkemusik	1,1 % (31)
Tekno	11,2 % (319)
Punk	4,8 % (137)
Andet	8,8 % (252)
Total	100,0 % (2858)

Tabel 38: 14. Hvor høj er lyden, når du hører musik på Mp3afspiller eller lignende?

	Procentandel
Høj	34,8 % (282)
Lav	7,2 % (58)
Middel	58,1 % (472)
Total	100,0 % (812)

Tabel 39: 15. Hvor ofte spiller du computerspil?

	Procentandel
Aldrig	24,9 % (234)
Sjældnere end én gang om ugen	25,4 % (239)
1-2 gange om ugen	16,2 % (152)
Flere gange om ugen	15,1 % (142)
1-2 gange dagligt	10,8 % (101)
Flere gange dagligt	7,7 % (72)
Total	100,0 % (939)

Tabel 40: 16. Hvor ofte spiller du computerspil på en netcafé?

	Procentandel
Aldrig	77,3 % (593)
1 gang om året eller mindre	9,6 % (74)
1-2 gange hvert halve år	7,8 % (60)
1-2 gange om måneden	3,5 % (27)
1 gang om ugen eller mere	1,8 % (14)
Total	100,0 % (768)

Tabel 41: 17. Hvor høj er lyden, når du spiller computerspil?

	Procentandel
Høj	5,6 % (33)
Lav	46,4 % (274)
Middel	48,0 % (284)
Total	100,0 % (591)

Tabel 42: 18. Har du oplevet, at lyden var for høj?

	Procentandel
Nej, aldrig	34,3 % (202)
Ja, en gang i mellem	60,9 % (360)
Ja, ofte	4,9 % (29)
Total	100,0 % (591)

Tabel 43: 19. Spiller du på et musikinstrument?

	Procentandel
Ja	24,9 % (234)
Nej	74,1 % (694)
Ved ikke	1,0 % (9)
Total	100,0 % (938)

Tabel 44: 20. Hvilket?

	Procentandel
Klaver	19,3 % (75)
Fløjte	5,1 % (20)
Trommer	12,4 % (49)
Elektrisk guitar	12,9 % (51)
Akkustisk guitar	22,8 % (89)
Saxofon	2,4 % (10)
Elektrisk bas	5,4 % (21)
Violin	2,0 % (8)
Andet blæserinstrument	3,5 % (14)
Andet strygerinstrument	0,5 % (2)
Andet elektrisk instrument	0,2 % (1)
Keyboard	9,3 % (37)
Andet	4,0 % (16)
Total	100,0 % (391)

Tabel 45: 21. Hvor ofte spiller du på dit /dine instrument(er)?

	Procentandel
Aldrig	6,6 % (16)
Sjældnere end én gang om ugen	26,3 % (65)
1-2 gange om ugen	21,7 % (53)
Flere gange om ugen	17,9 % (44)
1-2 gange dagligt	15,5 % (38)
Flere gange dagligt	11,9 % (29)
Total	100,0 % (246)

Tabel 46: 22. Hvor højt er lydniveauet, når du spiller på dit/dine instrument(er)?

	Procentandel
Høj	22,7 % (56)
Lav	16,6 % (41)
Middel	60,7 % (149)
Total	100,0 % (246)

Tabel 47: 23. Har du oplevet, at du syntes, at lyden var for høj?

	Procentandel
Nej, aldrig	58,2 % (143)
Ja, en gang i mellem	36,0 % (88)
Ja, ofte	5,8 % (14)
Total	100,0 % (245)

Tabel 48: 24. Spiller / synger du i et band?

	Procentandel
Ja	10,1 % (95)
Nej	88,6 % (831)
Ved ikke	1,3 % (12)
Total	100,0 % (938)

Tabel 49: 25. Når du øver/spiller med dit band, spiller I så i et lyd-isoleret lokale?

	Procentandel
Ja	38,7 % (38)
Nej	45,9 % (45)
Ved ikke	15,4 % (15)
Total	100,0 % (99)

Tabel 50: 26. Hvor højt er lydniveauet, når du spiller med dit band?

	Procentandel
Høj	58,3 % (57)
Lav	5,0 % (5)
Middel	36,8 % (36)
Total	100,0 % (97)

Tabel 51: 27. Har du oplevet, at du syntes, at lyden var for høj?

	Procentandel
Nej, aldrig	53,2 % (52)
Ja, en gang i mellem	36,0 % (35)
Ja, ofte	10,7 % (10)
Total	100,0 % (97)

Tabel 52: 28. Hvor ofte går du i biografen?

	Procentandel
Aldrig	4,7 % (44)
1 gang om året eller mindre	13,0 % (122)
1-2 gange hvert halve år	52,1 % (489)
1-2 gange om måneden	29,0 % (272)
1 gang om ugen eller mere	1,2 % (11)
Total	100,0 % (938)

Tabel 53: 29. Nu nævner jeg en række forskellige slags film. Du skal sige hvilke slags du normalt ser i biografen, du må gerne nævne flere

	Procentandel
Action	16,7 % (633)
Gyser	11,9 % (450)
Komedie	18,3 % (696)
Musicals	3,1 % (117)
Kærlighedsfilm	10,6 % (401)
Science Fiction/Fantasy	10,2 % (388)
Tegnefilm (f.eks. Shrek)	11,6 % (441)
Spændingsfilm (Thriller)	13,8 % (525)
Andet	3,8 % (144)
Total	100,0 % (3795)

Tabel 54: 30. Hvor højt synes du lydniveauet er i biografer til denne/disse type(r) film?

	Procentandel
Høj	43,2 % (386)
Lav	2,2 % (20)
Middel	54,6 % (487)
Total	100,0 % (893)

Tabel 55: 31. Har du oplevet, at lyden var for høj?

	Procentandel
Nej, aldrig	51,4 % (459)
Ja, en gang i mellem	42,6 % (380)
Ja, ofte	6,0 % (53)
Total	100,0 % (893)

Tabel 56: 32. Hvor ofte går du til indendørs sportsskampe?

	Procentandel
Aldrig	48,8 % (457)
1 gang om året eller mindre	17,8 % (167)
1-2 gange hvert halve år	11,2 % (105)
1-2 gange om måneden	10,8 % (101)
1 gang om ugen eller mere	11,4 % (107)
Total	100,0 % (937)

Tabel 57: 33. Hvor højt synes du lydniveauet til sportsskampe er?

	Procentandel
Høj	37,5 % (180)
Lav	7,1 % (34)
Middel	55,5 % (267)
Total	100,0 % (481)

Tabel 58: 34. Har du oplevet, at lyden var for høj?

	Procentandel
Nej, aldrig	57,5 % (276)
Ja, en gang i mellem	37,6 % (181)
Ja, ofte	4,8 % (23)
Total	100,0 % (481)

Tabel 59: 35. Hvor ofte går du til indendørs koncerter?

	Procentandel
Aldrig	41,5 % (389)
1 gang om året eller mindre	36,3 % (340)
1-2 gange hvert halve år	18,5 % (173)
1-2 gange om måneden	3,3 % (31)
1 gang om ugen eller mere	0,4 % (4)
Total	100,0 % (937)

Tabel 60: 36. Hvor ofte går du til udendørs koncerter?

	Procentandel
Aldrig	25,7 % (240)
1 gang om året eller mindre	44,7 % (418)
1-2 gange hvert halve år	26,4 % (247)
1-2 gange om måneden	3,1 % (29)
1 gang om ugen eller mere	0,2 % (2)
Total	100,0 % (937)

Tabel 61: 37. Nu nævner jeg en række forskellig musik. Du skal så sige hvilke du normalt hører til koncerter. Du må gerne sige flere

	Procentandel
Hård rock/metal	6,8 % (161)
Rock	20,3 % (481)
Pop	21,0 % (498)
R'n'B	9,7 % (231)
Hiphop/Rap	13,4 % (318)
Klassisk	2,6 % (62)
Jazz	2,8 % (67)
Folkemusik	2,1 % (50)
Tekno	7,0 % (166)
Punk	4,9 % (117)
Andet	9,4 % (224)
Total	100,0 % (2374)

Tabel 62: 38. Hvor højt syntes du, at lydniveauet til INDENDØRS koncerter er?

	Procentandel
Høj	73,3 % (402)
Lav	1,6 % (9)
Middel	25,1 % (137)
Total	100,0 % (548)

Tabel 63: 39. Har du oplevet, at du syntes, at lyden var for høj?

	Procentandel
Nej, aldrig	38,6 % (211)
Ja, en gang i mellem	47,9 % (262)
Ja, ofte	13,5 % (74)
Total	100,0 % (548)

Tabel 64: 40. Hvor højt syntes du, at lydniveauet til UDENDØRS koncerter er?

	Procentandel
Høj	49,4 % (344)
Lav	4,4 % (31)
Middel	46,1 % (321)
Total	100,0 % (696)

Tabel 65: 41. Har du oplevet, at du syntes, at lyden var for høj?

	Procentandel
Nej, aldrig	56,9 % (396)
Ja, en gang i mellem	35,3 % (246)
Ja, ofte	7,7 % (54)
Total	100,0 % (696)

Tabel 66: 42. Hvor tit går du i byen på diskoteker, fester, hvor der er en DJ eller lignende?

	Procentandel
Aldrig	23,1 % (216)
1 gang om året eller mindre	9,5 % (89)
1-2 gange hvert halve år	17,5 % (164)
1-2 gange om måneden	32,7 % (307)
1 gang om ugen eller mere	17,2 % (162)
Total	100,0 % (937)

Tabel 67: 43. Hvor højt synes du lydniveauet er på diskoteker, fester med DJ og lignende?

	Procentandel
Høj	69,1 % (499)
Lav	1,6 % (11)
Middel	29,4 % (212)
Total	100,0 % (723)

Tabel 68: 44. Har du oplevet at lyden var for høj?

	Procentandel
Nej, aldrig	37,6 % (272)
Ja, en gang i mellem	44,5 % (321)
Ja, ofte	17,9 % (129)
Total	100,0 % (722)

Tabel 69: 45. At du har haft svært ved at koncentrere dig?

	Procentandel
I høj grad	17,3 % (162)
I nogen grad	34,6 % (323)
I mindre grad	28,2 % (264)
Slet ikke	19,9 % (186)
Total	100,0 % (935)

Tabel 70: 46. At det er vanskeligere at få noget ud af undervisningen?

	Procentandel
I høj grad	27,4 % (256)
I nogen grad	31,0 % (289)
I mindre grad	23,2 % (217)
Slet ikke	18,4 % (172)
Total	100,0 % (934)

Tabel 71: 47. At du har følt dig stresset?

	Procentandel
I høj grad	12,4 % (116)
I nogen grad	25,0 % (233)
I mindre grad	26,3 % (246)
Slet ikke	36,3 % (339)
Total	100,0 % (935)

Tabel 72: 48. At du har fået hjertebanken?

	Procentandel
I høj grad	2,0 % (18)
I nogen grad	9,1 % (85)
I mindre grad	18,7 % (174)
Slet ikke	70,2 % (656)
Total	100,0 % (934)

Tabel 73: 49. Har du nedsat hørelse?

	Procentandel
Ja, det tror jeg, men det er ikke undersøgt.	10,9 % (102)
Ja, jeg har en konstateret hørenedsættelse	4,6 % (43)
Nej	63,7 % (594)
Ved ikke	20,9 % (195)
Total	100,0 % (933)

Tabel 74: 50. Hvor ofte er det svært for dig at følge med i en samtale?

	Procentandel
Aldrig	21,0 % (31)
Sjældent	62,2 % (90)
For det meste	15,3 % (22)
Altid	1,5 % (2)
Total	100,0 % (145)

Tabel 75: 51. Har du oplevet at have ringen eller susen for ørene?

	Procentandel
Nej, aldrig	29,3 % (273)
Ja, men sjældnere	51,3 % (478)
Ja, ca. en gang om måneden	12,0 % (112)
Ja, ca. en gang om ugen	5,6 % (53)
Ja, dagligt	1,8 % (17)
Total	100,0 % (932)

Tabel 76: 52. Hvor tit generer det dig når du har ringen eller susen for ørerne?

	Procentandel
Aldrig	17,6 % (116)
Sjældent	57,7 % (381)
For det meste	16,4 % (108)
Altid	8,3 % (55)
Total	100,0 % (659)

Tabel 77: 53. Hvad er årsagen eller årsagerne til, at du har oplevet ringen eller susen for ørerne? (nævn gerne flere)

	Procentandel
At jeg har været til koncert	18,3 % (222)
At jeg har været til fest/i byen/ på discotek	21,7 % (263)
At jeg har hørt for høj musik derhjemme	10,0 % (121)
At jeg har spillet for høj musik	4,3 % (52)
At jeg har hørt for høj musik i min MP3 afspiller, discmann eller lignende	10,1 % (123)
At jeg har spillet computerspil	1,1 % (14)
At jeg har været til sportsarrangement	2,4 % (29)
At jeg har spillet i band	2,5 % (31)
Ved ikke	16,1 % (196)
Andet	13,5 % (164)
Total	100,0 % (1214)

Tabel 78: 54. Har du nogensinde oplevet ubehag eller smerte, når du har hørt daglige lyde,

	Procentandel
Nej, aldrig	59,3 % (550)
Ja, en gang i mellem	36,4 % (338)
Ja, ofte	4,2 % (39)
Total	100,0 % (927)

Tabel 79: 55. Bruger du ørepropper for at beskytte dig mod høje lyde?

	Procentandel
Nej, aldrig	73,1 % (678)
Ja, sommetider	23,2 % (215)
Ja, altid	3,7 % (34)
Total	100,0 % (927)

Tabel 80: 56. Hvorfor bruger du ikke ørepropper?

	Procentandel
Det er for besværligt	9,1 % (127)
Ørepropper føles ubehageligt	11,5 % (161)
Jeg har ikke tænkt over det	19,2 % (269)
Jeg kan ikke få ørepropperne til at passe ind i ørerne	4,0 % (56)
Lyden bliver anderledes når man bruger ørepropper	7,8 % (110)
Jeg synes ikke det ser smart ud med ørepropper	6,9 % (97)
Det virker kikset når ingen andre af mine venner bruger det	5,5 % (77)
Jeg er ligeglad	6,2 % (87)
Ved ikke	6,0 % (84)
Jeg har ikke følt noget behov	23,9 % (336)
Total	100,0 % (1404)

Tabel 81: 57. På hvilke andre måder beskytter du dig mod høje lyde

	Procentandel
Ved at undgå at komme for tæt på højttalerne	38,5 % (545)
Ved at bede DJ eller anden ansvarlig om at skrue ned	3,1 % (43)
Ved at gå uden for, for at hvile ørerne	31,9 % (452)
Andre måder	10,9 % (155)
Beskytter mig ikke	15,6 % (220)
Total	100,0 % (1416)

Tabel 82: 58. Jeg ved hvordan man beskytter sig mod høje lyde

	Procentandel
Helt enig	30,2 % (278)
Enig	44,3 % (407)
Hverken enig eller uenig	15,4 % (141)
Uenig	7,4 % (68)
Ved ikke	2,8 % (25)
Total	100,0 % (920)

Tabel 83: 59. Jeg ved hvilke skader man kan få som følge af støj og høje lyde

	Procentandel
Helt enig	35,9 % (331)
Enig	41,7 % (384)
Hverken enig eller uenig	9,4 % (86)
Uenig	10,0 % (92)
Ved ikke	2,9 % (27)
Total	100,0 % (920)

Tabel 84: 60. Der bør være en lov om, hvor højt man må spille musik til arrangementer, hvor der er børn og unge til stede

	Procentandel
Helt enig	19,6 % (180)
Enig	23,0 % (212)
Hverken enig eller uenig	22,8 % (210)
Uenig	31,2 % (287)
Ved ikke	3,4 % (32)
Total	100,0 % (920)

Tabel 85: 61. Man skal kunne købe ørepropper på steder, hvor der spilles høj musik

	Procentandel
Helt enig	43,4 % (399)
Enig	34,3 % (315)
Hverken enig eller uenig	13,0 % (120)
Uenig	6,4 % (59)
Ved ikke	2,9 % (27)
Total	100,0 % (920)

Tabel 86: 62. Biografer og diskoteker bør have skilte, der fortæller, hvor højt de spiller

	Procentandel
Helt enig	14,3 % (131)
Enig	27,2 % (251)
Hverken enig eller uenig	25,3 % (233)
Uenig	29,5 % (272)
Ved ikke	3,7 % (34)
Total	100,0 % (920)

Tabel 87: 63. Det er mit eget ansvar at beskytte mig mod høj musik / høje lyde

	Procentandel
Helt enig	44,9 % (413)
Enig	36,0 % (331)
Hverken enig eller uenig	14,2 % (131)
Uenig	3,8 % (35)
Ved ikke	1,1 % (10)
Total	100,0 % (920)

Tabel 88: 64. Det er vigtigt at børn og unge bliver beskyttet mod støj og høje lyde

	Procentandel
Helt enig	25,8 % (237)
Enig	42,9 % (395)
Hverken enig eller uenig	23,0 % (212)
Uenig	4,6 % (43)
Ved ikke	3,7 % (34)
Total	100,0 % (920)

Tabel 89: 65. Har du haft sygdomme med øret, fx mellemørebetændelse, da du var lille?

	Procentandel
Ja	42,1 % (388)
Nej	44,9 % (413)
Ved ikke	13,0 % (119)
Total	100,0 % (920)

Tabel 90: 66. Hvor tit har du ca. haft sygdomme med øret, fra du var 0 til 13 år?

	Procentandel
1-5 gange	58,5 % (228)
6-10 gange	12,6 % (49)
11-20	10,2 % (40)
Mere end 20	6,5 % (25)
Ved ikke	12,1 % (47)
Total	100,0 % (389)

Tabel 91: 67. Vejede du for lidt, da du blev født?

	Procentandel
Ja, vejede under 1500 gram	2,5 % (23)
Ja, jeg vejede 1500-2500	9,8 % (90)
Nej, jeg vejede over 2500	63,4 % (583)
Ved ikke	24,3 % (223)
Total	100,0 % (920)

Tabel 92: 68. Blev du født mere end en måned for tidligt?

	Procentandel
Ja	5,8 % (54)
Nej	86,1 % (792)
Ved ikke	8,1 % (75)
Total	100,0 % (920)